

Ikt. sz.: NEB/22-2/2014.

NEB-9/2014. sz. ülés
(NEB-9/2014-2018. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Magyarországi nemzetiségek bizottságának**
2014. november 10-én, hétfőn, 12 óra 5 perckor
az Országgyűlés Irodaháza V. emelet 562. számú tanácstermében
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	3
<i>Az ülés résztvevői</i>	4
<i>Az ülés megnyitása, a napirend elfogadása</i>	5
<i>Bizottsági előadó kijelölése a Magyarország 2013. évi központi költségvetéséről szóló 2012. évi CCIV. törvény végrehajtásáról szóló törvényjavaslatnak (T/1143.) a bizottsági jelentések és az összegző módosító javaslat vitájához a HHSZ. 47. § (6) bekezdés b) pontja alapján</i>	5
<i>Határozathozatal</i>	6
<i>Egyebek</i>	6
<i>Az ülés berekesztése</i>	15

Napirendi javaslat

1. Bizottsági előadó kijelölése a Magyarország 2013. évi központi költségvetéséről szóló 2012. évi CCIV. törvény végrehajtásáról szóló törvényjavaslatnak (T/1143.) a bizottsági jelentések és az összegző módosító javaslat vitájához a HHSZ. 47. § (6) bekezdés b) pontja alapján

2. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Fuzik János** szlovák nemzetiségi szószóló, a bizottság elnöke

Farkas Félix roma nemzetiségi szószóló, a bizottság alelnöke

Alexov Lyubomir szerb nemzetiségi szószóló

Dr. Csúcs Lászlóné lengyel nemzetiségi szószóló

Kissné Köles Erika szlovén nemzetiségi szószóló

Koranisz Laokratisz görög nemzetiségi szószóló

Ritter Imre német nemzetiségi szószóló

Dr. Turgyán Tamás örmény nemzetiségi szószóló

Varga Szimeon bolgár nemzetiségi szószóló

A bizottság titkársága részéről

Dr. Arczt Ilona főtanácsadó

Schweighoffer Anita, a bizottság munkatársa

(Az ülés kezdetének időpontja: 12 óra 5 perc)

Az ülés megnyitása, a napirend elfogadása

FUZIK JÁNOS, szlovák nemzetiségi szószóló, a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Az Országgyűlés Magyarországi nemzetiségek bizottsága ülését megnyitom. Tisztelettel köszöntöm a megjelent szószóló asszonyokat és urakat, munkatársaikat, titkárságunk és az Országgyűlés Hivatala munkatársait.

A határozatképesség szempontjából megállapítom, hogy a 13 szószóló közül 8 van jelen, így ülésünk határozatképes. A napirendi pontokat a meghívóban elküldtük, ehhez módosítás, kiegészítés nem érkezett.

A napirendi javaslat a következő. Első pont: bizottsági előadó kijelölése a Magyarország 2013. évi központi költségvetéséről szóló 2012. évi CCIV. törvény végrehajtásáról szóló törvényjavaslatnak - T/1143. szám- a bizottsági jelentések és az összegző módosító javaslat vitájához a HHSZ. 47. § (6) bekezdés b) pontja alapján. A második napirendi pont: egyebek.

Van-e valakinek kiegészítése, javaslata a napirendhez? *(Senki sem jelentkezik.)* Ha nincs, szavazzunk a napirendről! Aki jóváhagyja, kérem, szavazzon kézfeltartással! *(Szavazás.)* 8 igen szavazat. Ellenszavazat? *(Senki sem jelentkezik.)* Nem volt. Tartózkodás? *(Senki sem jelentkezik.)* Nem volt. A napirendi javaslatot jóváhagytuk. Köszönöm szépen.

Bizottsági előadó kijelölése a Magyarország 2013. évi központi költségvetéséről szóló 2012. évi CCIV. törvény végrehajtásáról szóló törvényjavaslatnak (T/1143.) a bizottsági jelentések és az összegző módosító javaslat vitájához a HHSZ. 47. § (6) bekezdés b) pontja alapján

Térjünk rá az első napirendi pontra. *(Koranisz Laokratisz megérkezik az ülésre.)* A napirendi javaslatként jelzett szövegen túlmenően, amelyet az imént felolvastam... - megállapítom, hogy Koranisz Laokratisz görög szószóló úr megérkezett, és így a jelenlévők száma 9-re nőtt. Üdvözljük szószóló urat.

Tehát kiegészítem még az első napirendi pontot azzal, hogy mivel a zárszámadásról szóló T/1143. számú törvényjavaslat nemzetiségi napirendi pontként került meghatározásra, ezért a bizottságunk által felkért szószólónak - akiről ma határozunk - módja van arra, hogy bizottságunk véleményét 5 percen belül ismertesse a bizottsági jelentések és az összegző módosító javaslat vitájában, a plenáris ülésen, a házszabály 47. § (6) bekezdés b) pontja alapján.

Előző ülésünkön a bizottsági jelentést már megfogalmazzuk, jóváhagytuk. Az egyetlen módosító javaslatot, amely a zárszámadáshoz érkezett, nem tárgyaltuk, de ma ennek lesz a záróvitája a plenáris ülésen. Tehát ide egy szószólót kell kijelölnünk, aki a bizottság véleményét képviseli.

Azt hiszem, mivel ebben a témában a bizottság véleményét korábban is az Önkormányzati, külügyi és költségvetési albizottságunk elnöke, Ritter Imre német szószóló úr képviselte, tehát javaslom, hogy a mai plenáris ülésen is ő képviselje bizottságunk véleményét.

Szeretném megkérdezni, hogy szószóló úr vállalja-e. Tudjuk, hogy készült erre, már beszéltünk erről.

RITTER IMRE német nemzetiségi szószóló: Igen, köszönöm szépen, vállalom.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Van-e valakinek más véleménye, észrevétele ehhez? *(Senki sem jelentkezik.)*

Azt javaslom, mivel nekünk egy órával a plenáris ülés előtt le is kell adni a nevet, hogy ezt szavazzuk meg, és aztán az egyebek után térjünk vissza magára a szövegre, amelyet szószóló úr már elkészített.

Határozathozatal

Tehát, aki egyetért azzal, hogy a mai plenáris ülésen a bizottság véleményét Ritter Imre szószóló úr tolmácsolja, kérem, szavazzon kézfeltartással! *(Szavazás.)* 9 igen szavazat. Tehát egyhangúlag elfogadtuk. Tartózkodás, ellenszavazat nem volt. Köszönöm szépen.

Egyebek

Egyebekben kíván-e valaki valamit szólni? Mi természetesen már továbbítjuk az írásos jelzést vagy telefonálunk. *(Jelzésre:)* Kissné Köles Erika! Tessék!

KISSNÉ KÖLES ERIKA szlovén nemzetiségi szószóló: Tisztelettel köszöntöm a nemzetiségi bizottságot, elnök urat.

Sajnálatos dolog, hogy minden ilyen parlamenti felszólalás előkészítése ilyen rohamtempóban megy, mert néhány dolgot azért jobb lenne nekünk a jövőben alaposabban tisztázni. Nekem a felszólalásokkal kapcsolatban néhány elvi észrevételem is van.

Már elég régóta figyelem, hogy milyen stílusú felszólalások, milyen hangvételben zajlanak, tehát ott is tudnék finomításokat mondani. Tehát ezeket a „kezdeném”, „mondanám”, „köszöntsem” stílusokat felejtsük el, mi itt mondunk, köszöntünk, nincs feltételes mód. Amit kimondunk, azt azért mondjuk ki, mert ki akarjuk mondani. Ezek nyelvi finomítások, de szerintem erre oda kell figyelniük.

„Engedjék meg...” - most engedjétek meg, legyetek szívesek, hogy egy kicsit részleteiben menjek végig ezen az összefoglalt anyagon.

ELNÖK: Bocsánat! Most a mai felszólalás tervezett anyagáról van szó.

KISSNÉ KÖLES ERIKA szlovén nemzetiségi szószóló: A mai konkrétan, de ezt hosszú távra is szeretném azért, hogy...

ELNÖK: Igen, vannak általános megfogalmazások is. Rendben.

KISSNÉ KÖLES ERIKA szlovén nemzetiségi szószóló: Tehát ez az „engedjék meg, hogy köszöntsem”, ezt felejtsük el. Megengedik, hiszen erre jogosultságunk van. Ezt a nyelvhasználatot a jövőben ne használjuk.

Ami a konkrét mai felszólalással kapcsolatos, azzal kapcsolatban is vannak nekem nagyon komoly problémáim. Az első ponttal kapcsolatban nem is annyira.

A civil szervezetek működési és programtámogatása gyakorlatilag pályázatok útján zajlik folyamatosan. Beszéltünk arról, hogy nem lenne baj, ha itt azért lenne olyan - és most talán majd lesz a jövőben -, ami működési forrásként meghatározott és költségvetési szinten már meghatározott összeg lesz, de ez a múlt.

A másik, ami viszont nekem komoly problémát jelent, az az egyedi döntésű támogatások területe. Azt gondolom, hogy itt 13 nemzetiségi szószóló ül, és ez a hármas pont engem egy kicsit sért. Tehát nemzetiségi vegyes bizottságok nincsenek, kormányközi vegyes bizottságok vannak, azt a szót szerintem húzzuk inkább ki. Külön támogatáshoz jutottunk, és hála istennek, hogy jutottunk, tudniillik nekünk

lényegesen kisebb forrásaink vannak, mint a nagyobb közösségeknek, de azt, hogy ezt nem tartjuk szerencsésnek, és ezt mi, a bizottság mondjuk ki, én kérem a tisztelt kollégákat, hogy ne támogassák. Tehát ezzel a szöveggel ne menjen a parlament elé semmilyenfajta felszólalás és zárszámadás-értékelés, mert ez úgy tűnik, mintha a tíz nemzetiség rosszallná, hogy a három külön támogatáshoz jutott, márpedig meg vagyok győződve, hogy nem erről van szó.

Tehát éppen ezért én ezt egy kicsit a másik zsebében turkálásnak tartom. Nem fogok most külön előadást tartani arról, hogy mi milyen körülmények között élünk és dolgozunk, és akiknél másoknál jártam, ott mit láttam, és ki mennyi pénzből gazdálkodik. Tehát nekünk erre a külön támogatásra hatalmas nagy szükségünk volt egyáltalán ahhoz, hogy működésképesek legyenek a közösségeink.

Tehát nagyon szépen kérem a tisztelt kollégákat, hogy ezt ne engedjük a parlament előtt kimondani.

Nem tartom szerencsésnek a negyedik pontban történt megfogalmazást: „jelentősen megemelkedett és normatívvá vált a támogatás”. Az oktatási-nevelési intézmények fenntartására kapott pénzüsszegekben van egyszer az állami normatív támogatás, és van a kiegészítő nemzetiségi támogatás, aminek a normatív jellege egy kicsit félremagyarázható, és a „jelentősen megemelkedett” mögött viszont az van, hogy folyamatosan kaptuk. Az összecszerűen nem emelkedett. Nem tudom, nálatok hogy van, nálunk konkrétan összecszerűen nem volt emelkedés, mert az összeget megkaptuk megelőző évben is, viszont ez kiegyensúlyozottabban jött, ez igaz.

Ha vannak olyan közösségek, ahol jelentősen megemelkedett, akkor én ezzel nem tudok mit kezdeni, de nem hiszem, hogy ez igaz. Nálatok emelkedett? *(Közbeszólás.)* Akkor lehet.

Tehát én akkor is azt javasolnám, hogy a „jelentősen”-t hagyjuk ki, mert általánosan mégsem igaz. Tehát legyen, hogy a nevelési intézmények esetében emelkedett az intézmény-fenntartási támogatás összege. Ez a „normatívvá vált” viszont azt gondolom, így nem helytálló. Ilona, nem tudom, ez ügyben esetleg tudsz-e nekem segíteni, mert ez a nemzetiségi kiegészítő támogatás, amit úgy hívunk ugyan, hogy kiegészítő normatív támogatás, tehát ilyen alapon viszont már korábban is ez volt.

Amit még - és ez megint inkább egy ilyen általános dolog a következő lapon -, hogy „az államháztartási jogszabályok 2008. évi változásai és a 2012. évi további törvényi változások”. Ha a 2012 évi további törvényi változásokra hivatkozunk, akkor én azt tartom célszerűnek, ha itt megnevezzük azokat, amiket érint, vagy ne tegyük bele a „további”-t. Ez nekem nagyon általánosnak tűnik. A „tartósan megemelték a pénzügyi adminisztráció költségeit” - nemcsak a pénzügyi adminisztrációét. Nem tudom most, hogy itt kölönszedjük-e

Imrét kérdezem most inkább. Ha ez a hivatali apparátus fenntartására vonatkozik, akkor azt tudjuk, hogy természetesen igen, alapvetően a pénzügyi működés területén kellett nekünk gazdasági vezetőt, aztán pénzügyi ellenjegyzés meg összeférhetetlenség okán további pénzügyi szakembereket alkalmaznunk, de általában az országos önkormányzatok hivatalvezetésének a költségeit emelte meg, és általában az adminisztrációt. De mondom, én itt a törvényi változások esetében vagy pontosan meghatároznom, vagy hagynom, hogy „a törvényi változások”.

Aztán csak a szövegszerűség pontossága miatt gondolom a következő mondatban, hogy „az elmúlt négy költségvetési évben pedig éppen a törvényekkel előírt változásokból fakadó többletfeladatok időszakában...”. Változások, ott nekem valami hiányzik. „Éppen a törvényekkel előírt változások, többletfeladatok időszakában”. Változások következtében vagy változásokkal kötelezett többletfeladatok időszakában.

És akkor még egy ilyen szövegszerű pontosítást kérnék, hogy „a területi és a települési önkormányzatok támogatási rendszerében jelentős változás történt néhány éve”- itt megint a jelentős változás történt, azt hiszem, hogy 2007-ben vezették be a feladat alapú támogatás pályázati rendszerét...

ELNÖK: Lehetséges, talán a 2005-ös törvénymódosítás nyomán történt.

KISSNÉ KÖLES ERIKA szlovén nemzetiségi szószóló: Igen, csak akkor ugye csúszott.

És akkor a feladatarányosnál meg úgy tudom, hogy ennek feladatalapú támogatás az elnevezése. Tehát ott az „arányos”-t feladatalapúra kell változtatni.

Ennek a „néhány év”-nek járjunk utána, hogy ezt egészen konkrétan mikor kezdtük. Talán 2007, a feladatalapú támogatások. Vagy 2008? Ez ugye a helyi önkormányzatok feladatalapú támogatásos rendszerét jelenti, amikor már... Nem.

ELNÖK: A helyi önkormányzatok differenciált támogatása.

KISSNÉ KÖLES ERIKA szlovén nemzetiségi szószóló: Igen, az az időszak, az biztos, csak én sem emlékszem pontosan az évre.

ELNÖK: Jó. Vagy utána tudunk még járni, vagy sem. Igen, akkor nyilván meg lehet úgy fogalmazni.

Van-e még valami, Erika?

KISSNÉ KÖLES ERIKA szlovén nemzetiségi szószóló: Én most itt a végére értem. Elnézést, nem akarok kötzködni, csak azt gondolom, hogy ezek a dolgok hozzátartoznak.

ELNÖK: Én mindenképpen azt hiszem, hogy ez hasznos dolog, nyilván majd az előterjesztő számára is.

Koranisz Laokratisz!

KORANISZ LAOKRATISZ (görög nemzetiségi szószóló): Elhangzott az elején, hogy azt, hogy „engedje meg”, vegyük ki. Ugye? Hogy ne szerepeljen. Én arra kérném Imrét, hogy a végén ne német parlamenti szószóló szerepeljen, hanem a nemzetiségi bizottság képviselőjeként.

ELNÖK: Ez csak nekünk szól nyilván, ezt ő készítette.

KORANISZ LAOKRATISZ (görög nemzetiségi szószóló): Mivel mi bízunk meg, mi szavazzuk meg, akkor így legyen.

ELNÖK: Persze, ő a bizottságunkat képviseli.

Alexov Lyubomir, szerb szószóló!

ALEXOV LYUBOMIR szerb nemzetiségi szószóló: Sajnos csak most kaptam kézbe, most olvastam el ezt az anyagot, de mindenképpen Erikához szeretnék csatlakozni, és különösen a hármas pont teljes átfogalmazását javaslom.

Nyilván nem szerencsés belemenni, hogy kinek milyen az anyasorsága, ki mennyi anyasorsági támogatást kap, ki hogyan építkezik, ezeket a dolgokat nem kívánám idehozni. Nyilván azon nemzetiségek - igazság szerint a szerbnél is van ez a

kormányközi vegyes bizottság, még ha nem is ülésezik, de ez az elmúlt években valóban egyfajta gyakorlat volt, hogy a magyar kormányzat, amikor az adott nemzetiségnél figyelembe vette, hogy milyen projektet, mit támogat, akkor kézbe vette ezeknek a vegyes bizottságoknak a határozatait vagy a jegyzőkönyv határozatait. Mindazonáltal azt hiszem, hogy ez csak az adott nemzetiség kapcsolatában jelentette a vegyes bizottsági jegyzőkönyvek meglétéből az előnyt vagy a hátrányt. Nem tudom elképzelni, hogy ez bárkit hátrányosan érintett volna, vagy, hogy mondjuk, a támogatásokból azon többi nemzetiség azért maradt ki, mert ott nem működött vegyes bizottság.

Úgy gondolom, hogy ez alapvetően téves megközelítése a helyzetnek. Mondok egy példát. Én egy színházfenntartó önkormányzatnak voltam a polgármestere, a Deutsche Bühne-ét simán, gond nélkül az önkormányzat átvette, átadta a német önkormányzat fenntartásába, a szerb színháznál ugyanerre nem volt mód és lehetőség, forráshiányra és egyéb indokokra hivatkozva.

Tehát mindenképpen úgy gondolom, hogy Erikának teljességgel igaza van, és ez a pont így nem mehet a parlamenti ülés elé, vagy legalábbis az én szavazatomat akkor nem bírja.

A negyedik pontnál, hogy ezek most normatív vagy mennyire nem normatív dolgok, ebben most nem tudom, maga az elnevezés mennyire pontos. Nyilván az oktatási finanszírozás is feladat alapú lett az elmúlt időszakban, nem erre a fejkvótára meg egyébre alapul. Nyilván a nemzetiségi önkormányzatok által fenntartott iskolák egy kicsit más kategória, és nyilván úgy gondolom, hogy minden jobbítást illik megköszönni, így ezt is, de igazából azért ne felejtsük el, hogy annyi történt, hogy egyáltalán ezeknek a nemzetiségi iskoláknak biztosította a büdzsé a működőképességet, az esetek többségében, ahol nem, ott ezeket még mindig korrigálni kell ezekkel a köznevelési megállapodásokkal és egyebekkel.

Én most a stílusába nem mennék bele, ez nyilván egyénfüggő, hogy valaki szereti úgy, hogy „engedjék meg”, van, akinek hálás a köszönet, van, akinek ez sok vagy kevés. Én ebben most nem kívánok állást foglalni, de mindenképpen ennek a pontnak az átfogalmazását javaslom.

Nyilván azt elismerem azon nemzetiségeknél, ahol nincs vegyes bizottság, hogy ennek ők hiányát érezhetik vagy ennek valamilyen kompenzálására igényt tartanak, akkor ezt fogalmazzuk meg, de ne ilyen formában.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Ritter Imre, német szószóló úr!

RITTER IMRE német nemzetiségi szószóló: Csak azért ügyrendiben, hogy azt gondolom, hogy itt van egy-két félreértés, és hogy ne ugyanazt mondjuk el újra.

Egyrészt azt természetesen köszönöm, hogy többen megnézték és az észrevételeket. A stílusra vonatkozóan az Erikánál ezt természetesen lehet határozottabban, lehet más stílusban, ez végül is, azt gondolom, valóban ilyen udvariassági meg egyéb dolog, de ezt természetesen át lehet gondolni.

A kormányközi vegyes bizottság részhez. Azt gondolom, hogy alapvetően félreértitek a helyzetet. Tehát egyrészt azt gondolom, hogy azzal kezdjük és leszögezzük, hogy a nemzetiségi bizottság üdvözli és köszönettel veszi, hogy a kormányközi nemzetiségi vegyes bizottságok révén több nemzetiségi közösség - horvát, szlovák, szlovén, a szerbet azért nem írtam be, mert 2013-ban nem kaptatok - külön támogatáshoz jutott 2013-ban. Pont. Tehát örülünk neki és üdvözöljük, hogy ez a lehetőség van. Ettől még az, hogy a többi kilencnek nincs ez a lehetősége, és hogy a magyar politika attól teszi függővé egy Magyarországon élő nemzetiség támogatását,

kiemelt projektjeit, hogy van-e kormányközi vegyes bizottság, vagy van-e az anyaországban magyar nemzetiség, azt gondolom, hogy nyilvánvalóan itt a feladatot kell nézni, és nem pedig azt, hogy van-e egy kormányközi vegyes bizottság, vagy van-e az anyaországban magyar nemzetiség.

A másik oldala, szintén csak a félreértések elkerülése végett, a magyar-német vegyes bizottság előkészítése olyan stádiumban van, hogy várhatóan néhány hónapon belül meg fog alakulni. Tehát most nem saját magam felé húz a dolgom. Ez a megállapítás utána ugyanúgy él, csak nem három, hanem négy vagy öt Magyarországi nemzetiségnek lesz már. De a többiekre vonatkozóan ez akkor is él. És ez a kettő még abból a szempontból sincs egymással ellentmondásban, hogy a kormányközi vegyes bizottság nemcsak azért lényeges, hogy magyar oldalról könnyebben kapjon egy-egy nemzetiségi közösség támogatást, hanem, hogy az anyaország részéről is ezzel többlet támogatásokat tud kapni. Nyilvánvalóan, amit az anyaországból kap, összességében annyival kevesebbet kell Magyarországnak biztosítani. Tehát mindenkinek elemi érdeke a kormányközi vegyes bizottságok léte, még annak is, akinek ilyen nem is lehet, mert nincs anyaországa, de még annak is fontos, hogy legyen, mert ha a többi nemzetiség ezen KVB-k révén Magyarországon kívüli többletforrásokat tud behozni, ez azt jelenti, hogy Magyarországnak kevesebb forrást kell adni, és ez összességében a 13 nemzetiségnek kedvező.

Egyébként épp ez az egyik pont az eddigi tárgyalások során, ami ahhoz kell, hogy egy olyan beruházási, felújítási pályázati önrészkeretet tudjunk biztosítani, ami eddig nem volt, és amire most a Miniszterelnöki Hivatalban és az NGM-ben történt tárgyalások alapján két lehetőség van: vagy az, hogy biztosítanak külön keretet, vagy pedig megnyitják az összes olyan önkormányzati forrást, ami eddig a nemzetiségi önkormányzatok részére nem volt megnyitva. Tehát úgy néz ki, hogy ezen a területen lehet is egyébként előrelépni.

Még annyit teszek hozzá, hogy egyébként pontosan ugyanez a szöveg volt a 15 perces hozzászólásban is a korábbiakban. Tehát azon semmit nem változtattam. Azt hiszem, csak egy picikét rövidebbre vettem, de még az sem feltétlenül biztos.

Tehát azt mondom, hogy itt félreértitek a dolgot. Senki semmilyen formában nem a kormányközi vegyes bizottságok ellen szól, sőt mellette, de azt, hogy ettől még a többi nemzetiség részére is kell biztosítani keretet beruházásra, felújításra rendszerszerűen.

Amit az Erika mondott a köznevelési intézményekre, az, hogy normatívvá vált, ez azt jelenti, hogy a korábbi időszakban minden évben jelentős hiánnyal indultak a köznevelési intézmények, és ezeket évközi pályázatokkal lehetett utólag pótolni, míg most előre, az év indítása előtt pontosan lehet tudni, természetesen gyereklétszámtól és ehhez kapcsolódó pedagóguslétszámtól függően, de hogy mennyi támogatást fog kapni az önkormányzat. Tehát ezt értem a normatív alatt, hogy előre lehet tudni. Míg korábban évközben, utólag kellett pályázni. Tehát ez egy minőségi különbség a gazdálkodásbiztonsági és minden más szempontból.

A negyedikre, a 2002. évi meg a további törvényi változások. Igen, figyelembe kell venni, hogy öt perc van a hozzászólásra. Persze, még lehetett volna bővebben. A 15 percesben ezt részletesen kifejtettem, és mindegyik, a 2008-ashoz, a '12-eshez, a '14-eshez is konkrét példákat írtam, de egyszerűen bele kell férnie öt percbe. Tehát megvannak ennek az időbeli korlátai. Ezért, mivel egyszer már mind a három ciklushoz konkrét példákkal a felszólalást elmondtam, és ez megnézhető, ezért muszáj volt rövidíteni, és ezért ezeket kivettem.

A feladatalapú vagy feladatarányos. Természetesen, ha feladatalapú, akkor feladatalapút fogok mondani. Bevallom őszintén, itt azért írtam „néhány év”-et, mert nem volt időm visszanézni, hogy ez mikor volt. A „néhány év”-vel nem hibázik az

ember, ha 2008-at írok 2007 helyett vagy fordítva, akkor azt viszont a fejünkre olvassák. Tehát, ha tudjátok pontosan, hogy melyik évben volt, én nagyon szívesen beírom. (*Alexov Lyubomir: Kettőezer-nyolc...*) Akkor már ki is javítottam.

Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Csak nem tudtam, hogy a szót köszöni-e Ritter szószóló úr vagy a segítséget. Rendben.

Alexov Lyubomir!

ALEXOV LYUBOMIR szerb nemzetiségi szószóló: Én egy dolgot akartam, és most lett világos, ahogy az Imre fejtegette, hogy miben van közöttünk a döntő félreértés. Az pedig egy szón múlik, az az első sorban van, ez a „külön támogatáshoz jutottak”, na ez a nem igaz.

Ezek nem többletforrások voltak, legalábbis én a szerbet pontosan tudom. Ezek a vegyes bizottság által meghatározott feladatokra, és ugyanabból az intervenciós megintézményi keretből kellett pályázni, mint mindenki másnak. Csak ott, ahol volt vegyes bizottság, ott ezt, amikor eldöntötték, hogy mit kap, akkor ebből a listából választottak, és nem másra adták. Tehát ez nem pluszpénzt jelentett vagy pluszforrásokat a nemzetiségi oldal számára, hanem mindenki ebből pályázott, akinek volt vegyes bizottsága, meg akinek nem. Tehát itt ehhez pluszforrást sajnos, legalábbis Magyarország itt nem hozott, és mondjuk a szerbeknél sajnos anyaországit sem. Úgyhogy csak ezt akartam.

Tehát én úgy látom, hogy a két álláspont között ebben van akkor a döntő félreértés, hogy ez nem hozott pluszforrást se a szlovéneknek, se a szerbeknek, hanem ebből a keretből ment ez a támogatás.

Még egy mondatot, ha megengedtek az oktatás kapcsán. Nyilván az oktatás is korábban is normatív alapon ment, ami pályázat volt, az az 1100 lakosnál kisebb települések meg egyebek. Tehát csak a kiegészítőre lehetett pályázni. Abban az Imrének igaza van, hogy nyilván ezt nem szeptemberben vagy augusztusban tudtuk, hanem jó esetben valamikor márciusra derült ki, hogy az adott tanévre mennyi az a pénz, ami az oktatási intézmények rendelkezésére áll.

Köszönöm szépen, mert én mondtam, hogy ne legyen hosszú, és én beszélek a legtöbbet.

ELNÖK: Ritter Imre!

RITTER IMRE német nemzetiségi szószóló: Egyre jár az agyunk, mert ezen a „külön” szón én is gondolkodtam, csak már eljöttem otthonról, de akkor máris javítottam úgy, hogy „több nemzetiségi közösség - horvát, szlovák, szlovén - jutott támogatáshoz 2013-ban”. Nincs „külön”, meg nincs „többlet”, ha így megfelel.

ELNÖK: Rendben. Ha megengedik a bizottság tagjai, én most szlovák szószólóként szeretnék két gondolatot ehhez a témához hozzáfűzni.

Azt hiszem, hogy a kormányközi nemzetiségi vegyes bizottság meghatározás nem hibás itt. Sokszor kisebbséginek hívják még... (*Alexov Lyubomir: Kisebbségvédelmi a hivatalos neve.*) Igen. Nyilván ezek eltérőek. Tehát a szlovákoknál, ott még kisebbségi, de van további 10-11 kormányközi vegyes bizottság, és ugye itt általában mi a nemzetiségi kisebbségi vagy kisebbségvédelmi vegyes bizottságok révén tudunk ilyen támogatáshoz jutni. Tehát nem probléma, ha ez a megfogalmazás megmarad.

Én kompromisszumként azt javaslom, szintén nem értek egyet ezzel, ahogy korábban sem értettem egyet, tehát az első felszólalás idején. Tehát nem taglalnám.

A harmadik pont második bekezdésének csak az első mondatát hagynám meg: „ugyanakkor ezúton is felhívjuk a törvényhozás és a kormány figyelmét arra, hogy a magyarországi nemzetiségek többsége esetében ez a lehetőség nem áll fenn.” Esetleg annyit lehet, hogy itt majd új források bevonására lesz szükség, hiszen ez a célunk, és akkor nem kell taglalni, hogy vannak-e határon túli magyarok, hogy van ez, tehát ezt karcsúsítanám egy picit. Nem kell nagyon kifejteni. Főleg most, hogy már ez egy másik vitaszakasz, hiszen az első szakaszban részletesen is elhangzott ennek a kifejtése, és esetleg valóban egy picit a fejünkre koppintanak, hogy most már nem egészen ezzel kell előállnunk, hanem a bizottsági jelentéshez kell kapcsolódnunk, de a bizottsági jelentésünk is tartalmazta azt, hogy úgy érezzük, hogy a jövőben itt tovább kell lépni.

Tehát mi egyrészt a zárszámadás elfogadásában, illetve a 2013. évi költségvetés előkészítésében, elfogadásában nem vettünk részt, tovább kell lépni. Azt hiszem, hogy így azért mégiscsak szinkronban maradunk.

Köszönöm szépen, részemről ennyi lett volna.

Van-e még másnak észrevétele, kérdése ehhez? *(Jelzésre:)* Ritter Imre!

RITTER IMRE német nemzetiségi szószóló: Akkor, ha lehet azt kompromisszumként, hogy a harmadik mondatot kihúzzuk, ezzel könnyebben beleférek az öt percbe is. Hogy a támogatásoknál nem lehet szempont az sem, hogy egy adott magyarországi nemzetiség anyaországában létezik-e magyar nemzetiségi közösség vagy nem. Hogy ne hasonlítsuk a magyar nemzetiségi közösséghez, meg nehogy valaki ebből a párhuzamból itt valami negatív következtetést vonjon le.

De a második mondatot szerintem hagyjuk benne, mert úgy néz ki, hogy pont ez a terület, ahol most végre tudunk érdemi eredményt elérni. Tehát hagyjuk benne, mert...

ELNÖK: Feltételezem, hogy voltak itt támogatva komoly német nemzetiségi projektek, és nincs vegyes bizottságuk még. Tehát a harmadik mondat elhagyása nyilván indokolt, azért is, mert Németországban sincs magyar kisebbség, tehát az egyértelmű. De hát voltak itt támogatva olyan projektek, olyan nemzetiségek projektjei, akiknek nincs vegyes bizottságuk. Tehát óvakodnék azért kategorikusan ezt kijelenteni.

Kissné Köles Erika!

KISSNÉ KÖLES ERIKA szlovén nemzetiségi szószóló: Én is tisztelettel kérem ennek a tiszteletben tartását. Tehát nem tartjuk szerencsésnek azt a gyakorlatot, hogy egy-egy nemzetiség kiemelt projektjeinek a támogatása attól függ, hogy van-e nemzetiségi kormányközi vegyes bizottságuk az adott magyarországi nemzetiség anyaországával. Nem attól függ.

Tehát én nagyon pontosan tudom, hogy mi most konkrétan ugyan kaptunk támogatást az iskolák felújítására, de nagyon sok német iskola nagyon sok támogatást kapott, és nincsen kormányközi vegyes bizottság. Ez most teljesen véletlenül alakult úgy, hogy mi konkrétan 2013-ban a hivatal bővítésére kaptunk kiegészítő pályázati pénzt, és nem korábban kaptunk. De nem tudom, hányan jártatok a mi hivatalunkban, hát arra már húsz éve ráfért volna ez a bővítés és felújítás. A tárgyalónkban ült három munkatárs többek között. Nem gondolom, hogy nálatok ilyen jellegű nehézségek lennének. Tehát ez nem ennek a kormányközi vegyes bizottságnak a léte függvénye vagy nem függvénye. Ahogy az oktatási intézmények

felújítására kapott külön támogatást nagy tisztelettel köszönjük, de azt nem azért kaptuk mi, mert nekünk Szlovéniával, mármint, hogy Magyarországnak kormányközi vegyes bizottsági ülései vannak. Inkább az volt a gyakorlat, hogy a vegyes bizottsági ülések jegyzőkönyveiben meghatározottak, merthogy ugye semmilyen törvényi erővel nem rendelkeznek, ezeket tudomásul vétel végett megkapták a különböző intézmények, hivatalok, minisztériumok, és a többi, és akkor ment a maga útján.

Volt nekünk egy tíz évig húzódó útprojektünk, ami ugyanezen, egy ilyen vegyes bizottsági ülésen fogalmazódott meg, de ez az út lehet, hogy egyébként is kivitelezhető lett volna. Tehát nem gondolnám, hogy erre a második mondatra is szükség van.

Bízom benne, hogy mindenki másnak is vannak olyan beruházásai, amiket azért kaptak, mert nemzetiségek, és nem azért, mert Karakószörcsök, mondjuk csak úgy. Szerintem nincs közöttünk különbség ilyen szempontból.

Azért mondtam, hogy nem fogok belemenni részletekbe, hogy melyik nemzetiség miért mit kap az államtól, mert mindannyian kapunk, fejlesztésekre is. Persze, hogy nem eleget, mindannyian tudjuk, nektek sem elég, nekünk sem elég. Azon vagyunk, és azért vagyunk, hogy lehetőség szerint minél többet kiaknázzunk abból a lehetőségből, hogy úgymond, közelebb vagyunk a kormányhoz meg a döntéshozó szervekhez.

Én még mindig nem hiszek abban, hogy ez a két dolog egymással összefügg. Én ezelőtt is mondtam, amikor a hosszú felszólalásod volt, akkor is szóvá tettem ugyanezt, és ezt váltig tartom. Tehát én szeretném, ha ez a második mondat is kikerülne innen.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Ritter Imre!

RITTER IMRE német nemzetiségi szószóló: Jó, rendben van, kiveszem mind a két mondatot, akkor kicsit lassabban és nyugodtabban tudok majd beszélni. *(Derültség.)*

Akkor még annyit, hogy „ugyanakkor ezúton is felhívjuk a törvényhozás és a kormány figyelmét, hogy a magyarországi nemzetiségek többsége esetében ez a lehetőség nem áll fenn”, akkor ezt annyival kiegészítsük, amit a János mondott, hogy erre külön keretet kell biztosítani... *(Közbeszólás.)* Vagy erre további források bevonása lesz szükséges.

Azzal, hogy én azért abban fenntartom a véleményem, hogy félreértitek ezt a dolgot, és nekem ez lesz az álláspontom akkor is, ha lesz német-magyar KVB jövőre, a többi nemzetiség miatt, és azért, mert ez a jelenlegi állapot és helyzet nem egy rendszerszerű megoldás, hanem egyénileg, aki éppen valamit ki tud járni, meg olyan, annak van valami, de ez nem a minden nemzetiség részére rendszerszerűen biztosított lehetőség. De kihúztam ezt a két mondatot, és így fog elhangzani.

Úgyhogy köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Azt hiszem, hogy valóban kompromisszumokkal zártuk ezt a kérdést. Van-e ehhez valakinek észrevétele? *(Senki sem jelentkezik.)* Ha nincsen, akkor ebben megállapodhatunk, és ezt így lezárjuk.

Egyebekhez van-e valakinek még hozzászólónivalója? *(Dr. Turgyán Tamás jelentkezik.)*

Igen, Turgyán Tamás, örmény szószóló úr!

DR. TURGYÁN TAMÁS örmény nemzetiségi szószóló: Bocsánat, megint a vesszőparipámát lovagolom meg. Továbbra sem jönnek a meghívók a protokollra a

nemzetiségi képviselőknek. Elnök úr, elnökhelyettes úr kap, ott van az elnökhelyettes úr kezében. Nem tudom, hányan kaptatok ilyet. *(Ritter Imre: Ha nincs nekünk, akkor honnan tudjuk? - Derültség.)* Hátha véletlenül valaki kapott.

FARKAS FÉLIX roma nemzetiségi szószóló, a bizottság alelnöke: Egy országos kegyeleti konferenciára kaptam meghívót én, mint a bizottság alelnöke, és természetesen jó barátom ott tartózkodott az irodában, amikor ezt felbontottuk, és akkor láttuk, hogy ő viszont nem kapott.

DR. TURGYÁN TAMÁS örmény nemzetiségi szószóló: Nem az a probléma, hogy én nem kaptam, hanem, hogy mi nem kaptunk.

FARKAS FÉLIX roma nemzetiségi szószóló, a bizottság alelnöke: Így van. A múltkor is beszéltünk erről, akkor is megkértük a hivatalt, hogy amennyiben ilyen meghívások vannak, akkor ne csak az elnök, alelnök kapja, hanem kapja az összes szószóló, hisz mind a 13-an külön-külön egy-egy nemzetiséget képviselünk. Ez volt a Tamás kérése, amellyel természetesen én egyet is értek.

ELNÖK: Köszönöm szépen a felhívást. Most láttam a meghívót, ezt a Belügyminisztérium rendezi. A rendezvényszervező, a központi, akihez mi fordultunk, az a Honvédelmi Minisztérium. Onnan most már küldenek. Számukra ez új dolog, felhívjuk a figyelmet arra, hogy lenne érdeklődés a többi szószóló részéről is eziránt. Tehát mondom, ez a Belügyminisztérium, lépünk.

DR. TURGYÁN TAMÁS örmény nemzetiségi szószóló: Köszönöm szépen. Azt szeretném még hozzáfűzni, hogy ha viszont megkapjuk, akkor menjünk el. Elnézést kérek, de volt olyan rendezvény, ahol Erikával szólóztunk ketten, és elég komoly kiemelt országos rendezvénynek tűnt. Tehát a másik oldalát is garantáljuk, ha lehet.

ELNÖK: Azt hiszem, hogy ha 13-ból már ketten ott vannak, és a bizottságot képviselik, az szép dolog. Nyilván ezen leszünk, hogy minden szószóló megkapja ezt a konkrét meghívót.

Alelnök úr kért szót.

FARKAS FÉLIX roma nemzetiségi szószóló, a bizottság alelnöke: Bocsánat, az ülés kezdete előtt kellett volna bejelentenem. Én az októberi önkormányzati választáson jelölt voltam az Országos Roma Önkormányzatban, a mandátumom átvettem, de a mandátumátvétel hétvégén történt, a rákövetkező hétfőn meg is szüntettem az összeférhetlenségemet, ezért nem jöttem eddig bizottsági ülésre, mert nem tehettem meg, tehát nem szavazhattam, akkor meg lehet, hogy úgy fölösleges lett volna.

Most bejelentem a tisztelt bizottságnak, elnök úrnak, hogy az összeférhetlenséget már rég megszüntettem, úgyhogy ezért is vagyok most itt szavazati joggal.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Ismét üdvözljük körünkben alelnök urat mint egyenrangú szószólót.
Dr. Csúcs Lászlóné!

DR. CSÚCS LÁSZLÓNÉ lengyel nemzetiségi szószóló: Nekem egy kérdésem van, hogy mi van az Interparlamentáris Unióval és a csoportokkal.

ELNÖK: Folynak a tárgyalások.

DR. CSÚCS LÁSZLÓNÉ lengyel nemzetiségi szószóló: De most már november hányadika is van? És folynak. Arról volt szó, hogy júliusban fognak lezárulni. Kitől lehetne megkérdezni, hogy meddig fognak csak folyni?

ELNÖK: Hamarosan. Tehát még nem szeretném összegezni, de elképzelhető, hogy már a következő bizottsági ülésünkön, holnapután konkrétan tudok erre válaszolni.

Van-e még más kérdés? *(Jelzésre:)* Ritter Imre szószóló úr!

RITTER IMRE német nemzetiségi szószóló: Egy mondat csak. A múltkor beszéltünk a benyújtott irományok nemzetiségivé nyilvánításáról. Megpróbáltuk átgondolni, és összeírtam egy pár pontot, hogy mi szerint javasolnám vagy gondolom, hogy lehetne ezt megoldani. Ez most lesz majd szétküldve, kérem, hogy nézzétek meg és gondoljátok tovább, hogy kinek milyen észrevétele van hozzá, hogy össze tudjunk hozni egy olyan változatot, amiből egy előterjesztés lehet, és ha visszajött a Kövér László elnök úr Ausztráliából, akkor lehessen menni hozzá egy egyeztetett javaslattal. Köszönöm.

ELNÖK: Igen. A napirenddé nyilvánítás protokollja is most van kidolgozás alatt, illetve elkészült az első változata. Most többek között a Bizottsági Főosztály, tehát az Országgyűlés Hivatala foglalkozik ezzel, hamarosan a bizottságunk elé is kerül, hogy ez hogy fog zajlani.

Egyéb kérdés, észrevétel? *(Jelzésre:)* Varga Szimeon!

VARGA SZIMEON bolgár nemzetiségi szószóló: Nekem majd a szerdai napirendhez lenne még egy olyan javaslatom, ha megoldható, hogy kapnánk esetleg egy tájékoztatást. Részben én is ott voltam bizonyos egyeztetéseken a költségvetéssel kapcsolatban. Úgyhogy ez a szerdaiban akkor legyen benne. Úgy gondolom, hogy az Imrével egyeztetünk, hogy akkor ezt tegyük bele, hogy minden szószóló tudja azt, hogy áll a tájékoztatás, a frakciókkal miképpen sikerült egyeztetni.

ELNÖK: A költségvetés napirenden van, és nyilvánvalóan kapcsolódhat ehhez a ponthoz ez a kérdés természetesen.

Az ülés berekesztése

Van-e még esetleg más észrevétel, kérdés, kérés? *(Senki sem jelentkezik.)* Ha nincs, köszönöm szépen az aktív részvételt, az ülést bezárom. A plenáris ülésen folytatjuk a munkát.

(Az ülés befejezésének időpontja: 12. óra 50 perc.)

Fuzik János
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Horváth Éva Szilvia